

Výzva Radě Ústeckého kraje

Vážený radní,

kohezní či regionální politika EU, neboli také politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU, je politikou, jejímž cílem je **vyrovnání rozdílů mezi tzv. NUTSII regiony, snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných takových regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU a budování jednotného trhu.**

Cíle této kohezní/regionální politiky se dlouhodobě realizují skrze Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF). Jedná se zejména o Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF), Fond soudržnosti (FS), Evropský sociální fond (ESF) a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD). Stejně tomu **bude i v rámci nového víceletého finančního rámce pro roky 2021-2027.**

Česká republika ovšem **desetiletí selhává v naplňování cíle a smyslu této kohezní/regionální politiky, a to nejvíce viditelně v regionu Severozápad. Zaostávání Severozápadu se nezastavuje, ale naopak stále více prohlubuje. Naposledy o tom jasně hovoří nálezy Evropské komise ze Zprávy o České republice 2020, která několikrát poukazuje na neudržitelnou ekonomickou a sociální situaci regionu Severozápad, stejně jako Rada EU, která urgentně doporučuje cílenou a rychlou politickou reakci na to, že socioekonomické důsledky pandemie v Česku prohloubí regionální a územní rozdíly tím, že ještě více zhorší trend prohlubování rozdílů mezi Karlovarským a Ústeckým krajem a zbytkem země.**

Evropská komise pro roky 2021 až 2027 prosadila **tři úrovně regionů** tak, aby nejchudší regiony (v čele se Severozápadem jako nejchudším regionem v ČR) byly zvýhodněny oproti bohatším regionům a to především:

- a) **vyšší procentem prostředků EU (85%) pro žadatele z těchto regionů**
- b) **zvýšeným, předem daným a podstatným objemem dotací do nejchudších regionů.**

Podmínky EU česká vláda obešla obloukem. A vytvořila Jánošíka naruby. Zcela otevřeně, beze studu a uzardění, úplně natvrdo. **Obce a kraje v „chudých“ regionech – těm vláda nedá ze státního rozpočtu nic; a obce a kraje v „bohatších“ regionech – těm vláda přidá ze státního rozpočtu 15%! V Praze pak dostane vysoká škola ze SR až 55%!!!, aby měla stejné podmínky jako v nejchudších regionech. Proč by pak vysoké školy, třeba Karlova univerzita, zakládala v Ústeckém kraji nějakou svou pobočku, třeba v Děčíně? Nemají k tomu jediný důvod....**

V Čechách jsme už došli tak daleko, že není zapotřebí už ani předstírat, že chudým stát pomáhá ...

Tabulka spolufinancování pro příští období tak vypadá, jak vypadá:

SUBJEKT	FOND	KR	EU	VL	SR
ŠKOLY (MŠ/ZŠ/SŠ)	EFRR/FST	Chudé	85%	10%	5%
		Bohatší	70%	10%	20%
		Praha	40%	10%	50%
	ESF+	Chudé	85%	5%	10%
		Bohatší	70%	5%	25%
		Praha	40%	5%	55%
VEŘEJNÉ VŠ A V.V.I.	EFRR/FST	Chudé	85%	5%	10%
		Bohatší	70%	5%	25%
		Praha	40%	5%	55%
	ESF+	Chudé	85%	5%	10%
		Bohatší	70%	5%	25%
		Praha	40%	5%	55%
VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÁ ČINNOST, NNO, SUBJEKTY REALIZUJÍCÍ ÚZEMNÍ DIMENZI	EFRR/FST	Chudé	85%	5%	10%
		Bohatší	70%	5%	25%
		Praha	40%	5%	55%
	ESF+	Chudé	85%	5%	10%
		Bohatší	70%	5%	25%
		Praha	40%	5%	55%
OBCE	EFRR/FST	Chudé	85%	15%	0%
		Bohatší	70%	15%	15%
		Praha	X	X	X
	ESF+	Chudé	85%	15%	0%
		Bohatší	70%	15%	15%
		Praha	X	X	X
KRAJE	EFRR/FST	Chudé	85%	15%	0%
		Bohatší	70%	15%	15%
		Praha	40%	60%	0%
	ESF+	Chudé	85%	15%	0%
		Bohatší	70%	15%	15%
		Praha	40%	60%	0%

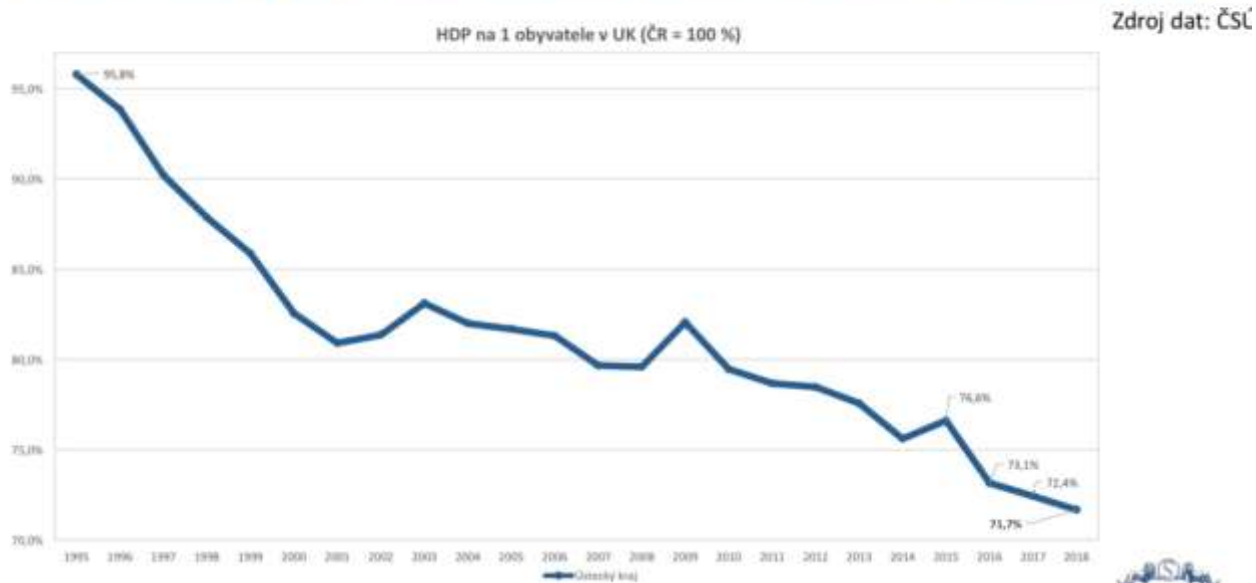
Předem daný vysoký podíl celkových dotací do chudých regionů dle požadavku EU obejde ČR tím, že tento okruh „chudých regionů“ s průměrným HDP na obyvatele nižším než 75 % průměru EU, to je NUTS II Severozápad (63%) a Střední Morava (74%), přidá ještě Moravskoslezsko a Severovýchod. Tím tento balík peněz rozmělní na větší území a tím fakticky zmenší finance pro opravdu chudé (zdaleka nejhorší Severozápad).

Kvůli tomuto zvrácenému postoji státu, který jde zcela proti smyslu, účelu a cíli kohezní/regionální politiky, se pomocí EU fondů česká vláda opět zaostává Severozápadu jako nejhudšího regionu v ČR dalších 10 let chystá zvyšovat, více a rychleji rozevírat nůžky mezi Severozápadem a zbytkem republiky, zvyšovat počty vyloučených lokalit, exekucí, rozdíly ve vzdělávání, sociopatologické jevy...

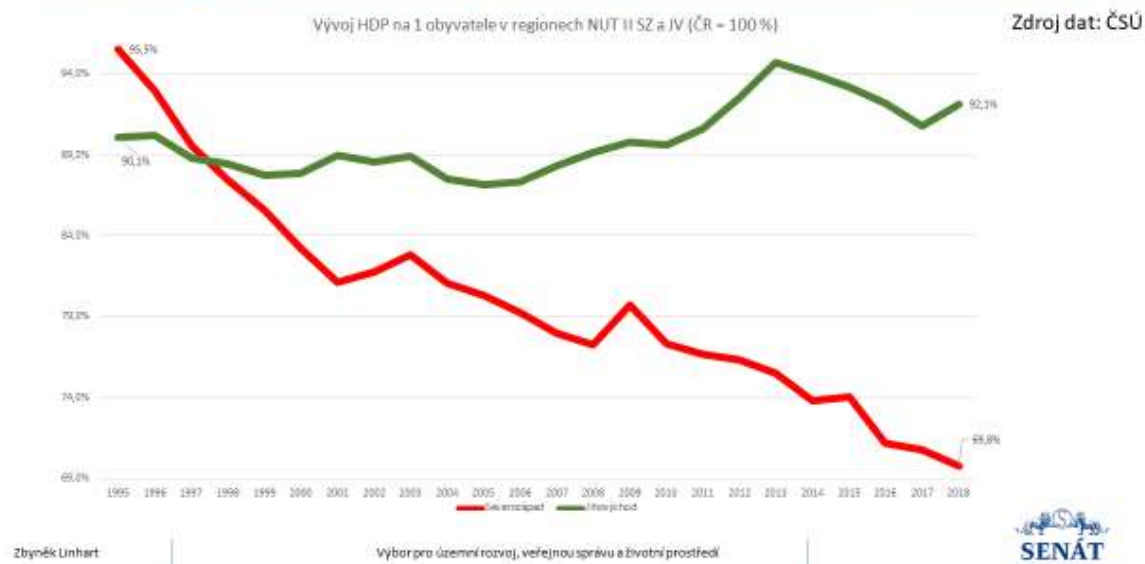
Desítky let trvající propad bude trvat i nadále, nedochází k žádnému úsilí o jeho zastavení.

Severozápad, tedy Ústecký a Karlovarský kraj jsou jedinými, které dlouhodobě a výrazně upadají a protože tento výrazný úpadek trvá bez reálného řešení dlouho, jsou zde největší socio-patologické problémy a další útlum, vč. úbytku obyvatel (a proměna složení).

V meziročním porovnání HDP na obyvatele opět narostlo zaostávání Ústeckého kraje vůči průměru ČR, a to o dalších 0,7%. Mezi lety 2015 až 2018 došlo k propadu o 4,9%. Za celé sledované období se Ústecký kraj od původní pozice vzdálil o 24,1%, od průměru ČR již o 28,3%

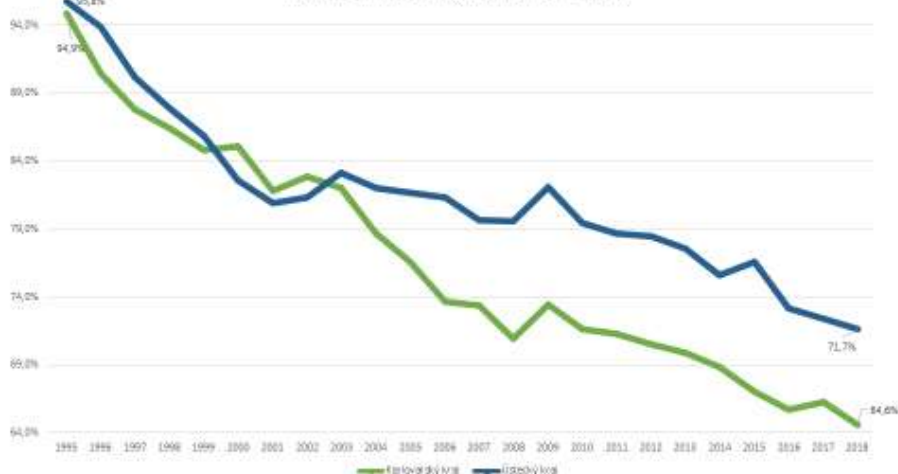
Graf dokládá zvyšování disparit mezi regiony soudržnosti a fatální selhávání kohezních a regionálních politik. Jihovýchod stále bohatne, Severozápad stále chudne. Rozdíl mezi regiony Severozápad a Jihovýchod v HDP na obyvatele dosáhl již 22,3%.

Dlouholeté rostoucí zaostávání Ústeckého a Karlovarského kraje za průměrem ČR

HDP na 1 obyvatele v KK, UK a MSK (ČR = 100 %)

Zdroj dat: ČSÚ

Zbyněk Linhart

Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí

Vyzývám Vás proto jako nejvyšší samosprávné zástupce Ústeckého kraje, abyste ve spolupráci se zástupci Karlovarského kraje, společně za Severozápad tvrdě protestovali proti takovému bezprecedentnímu pošlapávání principů kohezní a regionální politiky a požadovali po české vládě takový přístup k přerozdělování prostředků z ESIF pro období 2021 až 2027, který začne cíl této politiky skutečně naplňovat a vytvoří pro Severozápad takové podmínky, jaké mu jako regionu nejchudšímu, s nejhorším HDP/obyvatele a desítkami dalších nejhorších ukazatelů, jako regionu nejvíce podfinancovanému a s nejvíce socio-patologickými jevy, zkrátka úplně nejhoršího ve všem, po letech opomíjení konečně přináležejí.

Měla by tak učinit minimálně Rada kraje, případně zastupitelstvo jako celek.

Děkuji.

Zbyněk Linhart